

Rob van Boxtel
r.vanboxtel@noa.nl

"In 2020 wil de overheid naar energie neutrale woningen"

In de serie 'labels en keurmerken' willen we deze keer aandacht besteden aan duurzaamheid. Had duurzaamheid tal van jaren een andere betekenis; inmiddels is het onlosmakelijk verbonden aan het milieu. En dat milieu is steeds meer bepalender bij de keuzes die mensen maken. Bijvoorbeeld bij aankoop of verbouw van hun huis.

DUURZAAMHEID STEEDS BELANGRIJKER

Voor het bouwen van een duurzaam huis, denkt menigeen direct aan een huis met een laag energieverbruik. Als er maar weinig energie nodig is om een woning te verwarmen, koelen, ventileren en te verlichten, is de milieu-impact over de gehele levensduur van een gebouw laag.

Levenscyclusanalyse

Maar als dat goed isolerende bouw materiaal bij de productie ervan een grote aanslag heeft moeten doen op fossiele brandstoffen, de productie een vervuilend proces is of dat het materiaal bij de sloop moeilijk gerecycled kan worden, zijn we eigenlijk niet goed bezig. Om dit goed te kunnen overwegen moeten we de "milieu-impact" van bouwmaterialen kennen. En de berekening daarvan kan aan de hand van een zogenaamde Levenscyclusanalyse (LCA). Daarmee worden de milieueffecten van elk

bouwproduct vanaf de winning van de grondstoffen tot aan het einde van de levensduur doorgerekend. Daarbij worden ook zogenaamde schaduwkosten, ofwel de verborgen milieukosten, berekend. Dit zijn milieukosten, die eigenlijk niet door de fabrikant van het product worden betaald en dus niet in de kostprijs zijn opgenomen (behoudens milieuheffingen). Bijvoorbeeld CO₂ uitstoot. Om die overlast terug te dringen, zal de maatschappij voor de kosten moeten opdraaien.

NIBE

Dit soort knap lastige milieu-impactberekeningen worden onder meer door het Nederlands Instituut voor Bouwbiologie en Ecologie (NIBE) gemaakt. De resultaten zijn gratis online in te zien op www.nibe.info. De materialen worden met elkaar vergeleken in vergelijkbare toepassingen. Hierdoor

kunnen opdrachtgevers, ontwerpers en bouwers de verschillen beoordelen. Voor hen is de data gratis. Op internet staan branchegemiddelde producten. Ze worden vergeleken met de voor fabrikanten doorgerekende producten. De kosten van die doorrekening zijn overigens voor hun rekening.

Milieuclassificaties

De bouwproducten worden ingedeeld in NIBE's milieuclassificaties. Door de gehanteerde rekensystematiek is er altijd één minst milieubelastend product. Alle vergelijkbare producten worden hieraan gerelateerd. In totaal kent NIBE 7 milieuklassen. Als een product binnen milieuklasse 1 of 2 valt, mag het product het keurmerk DUBOkeur® dragen. In dat geval wordt het product gezien als milieu-technisch één van de beste keuzes in zijn toepassing. Tot en met klasse 3 wordt nog een milieu-

technisch aanvaardbare productkeuze gevonden.

Bestekken

NIBE geeft aan dat DUBOkeur in toenemende mate in bestekken te vinden is. Er zijn bijvoorbeeld winkelketens en woningcorporaties die een groot belang hechten aan de toepassing van materialen die in de genoemde milieuklassen vallen.

Milieu-impactberekening

De milieu-impact van een woning is op dit moment nog in hoge mate afhankelijk van het energieverbruik en dus in mindere mate van de gebruikte materialen. De overheid (en Europa) wil naar energie neutrale woningen in 2020. De aangekondigde verlaging van de EPC eis is daar een voorloper van. Bij steeds beter geïsoleerde woningen valt er aan het energieverbruik minder te verbeteren, vandaar dat dan het aandeel milieu-impact van

de materialen steeds groter wordt.

Nationale Milieudatabase

Het belang van minder milieubelastende materialen wordt ook door de overheid ingezien. Sinds 1 januari 2013 is het dan ook verplicht om bij het indienen van een omgevingsvergunningsaanvraag voor een nieuwbouwwoning of kantoor een berekening in te leveren van de milieu-impact van de gebruikte bouwmaterialen. Op dit moment worden er echter nog geen eisen gesteld aan de resultaten van deze berekening, maar dit zal in de nabije toekomst waarschijnlijk wel het geval worden. Daarvoor is er een Nationale Milieudatabase ontwikkeld. De milieuclassificaties van het NIBE hebben deze database als basis. Zij kunnen een goed uitgangspunt zijn om te kijken welke producten scoren in de milieu-impactberekening. In een volgend artikel zal dieper op de Nationale

Milieudatabase worden ingegaan. Meer informatie over de beoordelingsmethodiek en de milieuklassen is te vinden op www.nibe.info.